

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Ir. E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum : 2 maart 2018
Ons kenmerk : SvdT/18.009
Onderwerp : Oplossing voor energietransitie en aardgasverlaging

Zijne excellentie,

Onze samenleving wil én verduurzamen én minder Gronings gas oppompen. Daarbij gaat het om de transitie naar duurzame energie én om veiligheid. Als minister en kabinet staat U bovendien voor andere maatschappelijke doelen zoals het werken aan een gezondere samenleving en het (beter) beheersen van afvalstromen. Samen met U wil de glastuinbouwsector deze thema's oppakken. Op dit moment staat U concreet voor de opgave om enerzijds de transitie naar duurzame energie te versnellen en anderzijds het gebruik van Gronings gas te reduceren. Als glastuinbouwondernemers willen en kunnen wij U daarbij helpen. Gezien onze leidende exportpositie in de wereld zien wij dit als onze verantwoordelijkheid.

Wat kan de glastuinbouw U bieden ?

Het antwoord ligt voor de hand. Ooit met biologie hebben we geleerd dat 6 moleculen CO₂ + 6 moleculen H₂O onder invloed van zonlicht en warmte samen 1 molecuul C₆H₁₂O₆ geven. En dat is suiker, de bouwstof van iedere plant. En planten zijn van oorsprong het hoofdvoedsel van de mens. Eten we voldoende groenten en fruit (> 350 gram per dag) dan is het probleem van gezondheid en te veel CO₂ opgelost. Dan rest nog de transitie naar duurzame warmte én de noodzaak om het gebruik van Gronings gas op korte termijn verder te verminderen. En ook daarvoor gloort een oplossing. Wij bieden U hierbij een uitgewerkt plan aan voor versnelde realisatie van het Warmte Systeem Westland. Uitvoering van dit plan verlaagt het gasverbruik met 160 miljoen m³ per jaar vanaf 2021, oplopend tot 480 miljoen m³ per jaar in de jaren daarna. De reductie van de CO₂-uitstoot neemt in deze periode toe tot 900 Kton per jaar.

Wat vragen wij van U ?

Om dit plan te kunnen realiseren focussen wij allereerst op de aanleg van goed gedimensioneerde lokale distributienetten. Daarvoor vragen wij uw Ministerie om een ondersteuning van € 20 miljoen.

Daarnaast is ook aanleg van de verbindende warmte-infrastructuur belangrijk, om de lokale distributienetten aan elkaar te koppelen én uitbouw van de geothermie.

In de periode 2018-2021 investeert het Westlandse glastuinbouwcomplex in totaal € 156 miljoen in de totale warmte-infrastructuur en in geothermie. Door de lokale distributienetten bij aanleg zwaarder uit te voeren dan momenteel nodig is, kunnen we deze toekomstbestendiger maken en kunnen deze (in de periode vanaf 2021) onderdeel zijn van het totale Warmte Systeem Westland. Dat betekent dat nu een extra - onrendabele - investering van € 20 miljoen nodig is voor de aanleg van goed gedimensioneerde lokale distributienetten.

Dit doen we al !

Voor de organisatie van de uitvoering van de plannen ondersteunen wij de ondernemers in de clusters bij het organiseren van warmtecoöperaties. Inmiddels staat een gebiedsdekkend netwerk van coöperaties en clusters klaar om de transitie van aardgas naar warmte in Westland ter hand te nemen! In die coöperaties bundelen ondernemers hun krachten en vormen zij het aanspreekpunt voor externe partijen, zowel zakelijk als richting de overheid. Initiatieven die bijdragen aan duurzame warmte- en CO₂-opties kunnen samen met de coöperaties en ondernemers snel en effectief worden gerealiseerd. Dit kan zijn de ontwikkeling van lokale bronnen (geothermie, biomassa), maar ook extern geleverde warmte en CO₂. Binnen de coöperaties wordt het totale proces van verkenning en inventarisatie tot en met businesscases en contracten georganiseerd. De vertegenwoordigers uit de clusters komen regelmatig bijeen in een ondernemersgroep die rechtstreeks adviseert aan het bestuur van LTO Glaskracht Westland en oproepbaar is om zaken die spelen op gebiedsniveau te bespreken. Gezamenlijk met alle betrokken partijen gaan we op deze manier de vele initiatieven voor warmte- en CO₂ inzetten voor onze sector en haar omgeving. Wij fungeren graag als vliegwiel en voorbeeld voor andere clusters in Nederland en Europa.

LTO Glaskracht Westland ziet goede mogelijkheden om namens en samen met ondernemers en ondersteunende stakeholders de vermindering van het gasverbruik verder te versnellen. De glastuinbouwsector in Zuid-Holland kan overtollige warmte en CO₂ uit de Rotterdamse haven goed gebruiken, een kans om niet te missen! Bovendien gaat de ontwikkeling van geothermie in Westland razendsnel. Vijf projecten zijn inmiddels gerealiseerd, op één locatie wordt momenteel geboord en opvolgprojecten zijn in aantocht. Aanleg van goed bemeten infrastructuur voor distributie van warmte is cruciaal voor restwarmtebenutting en -optimalisatie en zal de verlaging van het aardgasverbruik aanmerkelijk versnellen. Een goede warmte-infrastructuur maakt de weg vrij voor volledige verduurzaming van de energievoorziening van alle glastuinbouwbedrijven én de gebouwde omgeving in het Westland.

Wat is daar nog meer voor nodig ?

Daar is geld voor nodig, maar er moeten ook andere zaken worden geregeld. Wij vragen U om het huidige stimuleringskader voor geothermie te behouden en versterken, de afvang en levering van extra CO₂ voor de sector te ondersteunen en de tariefstructuur voor elektriciteitstransport te verbeteren. Voor optimale inzet van warmte is het noodzakelijk dat het tariefsysteem voor elektriciteitstransport wordt aangepast zodat ondernemers flexibeler kunnen switchen van eigen opwek naar inkoop van elektriciteit. Dit zijn cruciale voorwaarden om versnelling en uitbreiding van warmtelevering mogelijk te maken.

De warmte- en CO₂-voorziening wordt een succes als dit in samenhang met de totale energievoorziening wordt gerealiseerd. Slimme sturing is daarbij essentieel; we noemen dat een multi commodity smart grid. Dat vraagt om een open net voor warmtelevering met een daaraan gekoppelde marktplaats waar de warmteprijs tot stand komt door vraag en aanbod. Ondernemers kunnen binnen het multi commodity smart grid een belangrijke rol vervullen als leverancier van energie en voor het handhaven van de balans van het energiesysteem, bijvoorbeeld met Warmtekrachtkoppeling en met Warmte Koude Opslag. De glastuinbouw kan en zal zich daarmee ontwikkelen als een belangrijke leverancier van warmte aan woonwijken.

Tot slot: Samen vooruit!

Wij voelen een grote ambitie en urgentie om deze omslag te maken. Wij bieden U daarom aan om met de coöperaties maximale inzet te plegen op realisatie van het Warmte Systeem Westland. Wij hopen in U en Uw ministerie een partner te vinden om de afbouw van het Gronings gasverbruik aanzienlijk te versnellen en de glastuinbouw in het Westland te verduurzamen. Een overlegstructuur met Uw ministerie en alle betrokken partijen zal er zeker toe leiden dat we kunnen komen tot snelle en effectieve besluitvorming. De toekomst heeft tenslotte haast.

Graag nodigen wij U uit voor een nadere toelichting en zien uit naar Uw reactie.

Met hartelijke groet,

J. van der Tak
Voorzitter LTO Glaskracht Nederland

J. Vooijs
Voorzitter LTO Glaskracht Westland

Contactpersoon: Dhr. R. van der Valk, tel: 06 11365624, email: rvandervalk@ltoqlaskracht.nl

Bijlage: Presentatie voorstel Warmtesysteem Westland